

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (قصاص)

حکم قتل مرتد و فرزند

جلسه ۲۸

استاد صادقی

قصاص ذمی:

اگر ذمی مرتدی را بکشد، قصاص می شود؛ تفاوتی نمی کند که مرتد، فطری باشد یا ملی؛ زیرا هنوز مرتد با اسلام علقه ای دارد؛ در عین حال اگر مرتدی ذمی را بکشد، او نیز قصاص می شود؛ زیرا در اصل کفر، هر دو مشترک هستند.

نکته:

اگر مرتد ملی، ذمی را کشت و بعد توبه کرد، قصاص نمی شود؛ ولی باید دیه پرداخت نماید.

کشتن مرتد:

اگر مسلمانی مرتد را بکشد، گرچه گناه کرده (زیرا امر مرتد به عهده حاکم است و دیگران نباید دخالت نمایند)، ولی قصاص نمی شود؛ حتی به نظر اقرب به واقع، دیه نیز لازم نیست (گرچه مرتد ملی باشد و هنوز توبه داده نشده است).

احتمال ضعیف:

اگر مسلمانی مرتد را بکشد، باید به اندازه دیه ذمی، به اولیاء مقتول پردازد؛ زیرا مرتد از کافر حربی به اسلام نزدیک تر است؛ ولی شهید ثانی، این نظر را نمی پذیرد.

شروط قصاص (انتفاء ابوت):

در صورتی قاتل قصاص می شود که پدر/جد مقتول نباشد؛ مستند این نظر، روایاتی است که می فرماید: «لایقتل والد بولده».

نکته: تفاوتی نمی کند فرزند، پسر باشد یا دختر (در هر صورت پدر قصاص نمی شود).

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

مجازات کشتن فرزند:

پدری که فرزندش را کشته است، گرچه قصاص نمی شود ولی:
۱. تعزیر می شود.

۲. کفاره قتل به عهده اش می آید.

۳. دیه اش را به ورثه باید بپردازد.

حکم قتل اقارب:

اگر غیر پدر، مانند مادر، برادر خواهر و مرتکب قتل شوند، قصاص می شوند، حتی جدی مادری و جدات اعم از مادری و پدری.

نکته:

گفته شد پدر به خاطر کشتن فرزند قصاص نمی شود، در این حکم، تساوی در دین یا حریت شرط نیست؛ لذا اگر پدر کافر یا برده باشد، به خاطر کشتن فرزند، قصاص نمی شود، البته در این صورت، اگر فرزند پدر را بکشد، او نیز قصاص نمی شود؛ زیرا تکافؤ نیست.